

17

Зок-1
399

50.64.2668

Я ЗНАЮ —

БУДЕТ,

Я ЗНАЮ —

САДУ

1950г. № 7

ЦВЕСТЬ,

КОГДА

ТАКИЕ ЛЮДИ

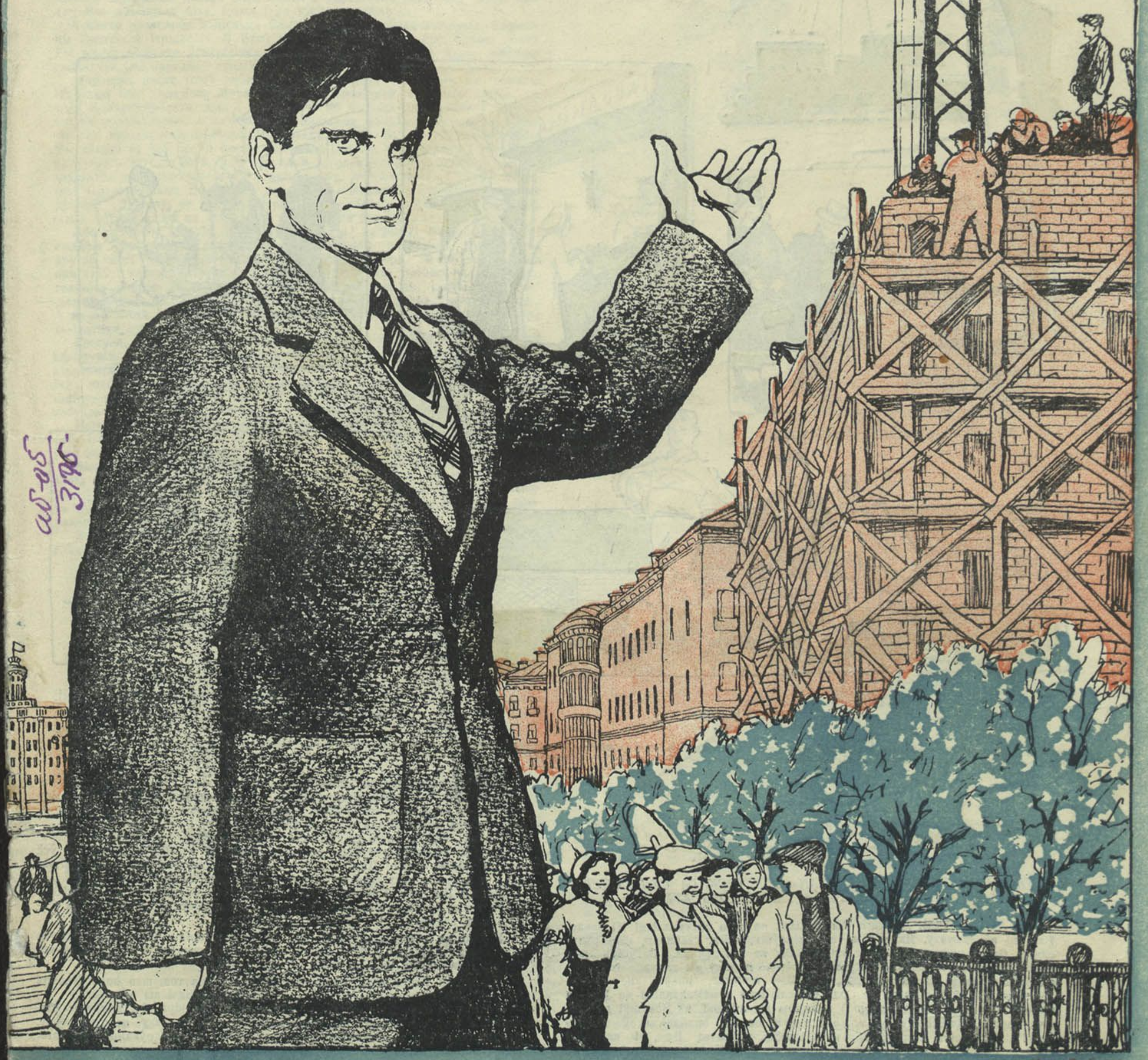
В СТРАНЕ

В СОВЕТСКОЙ

ЕСТЬ!

В. МАЯКОУСКИ

105-05
3196-

Мал. В. Ганька.

В О Ж Ы К

Вясна ў горадзе

Марожанае растае ўвачавідкі.

З'явілася няпершая зеляніна...

...і не апошняе азеляненне.

Першы выхад у поле.

Не зважаючы на адеутнасць паводкі, на вуліцах шмат вады.

Мал. А. Волкава.

Выбачайце, калі ласка

СТАРШЫНІ КАЛГАСА «СПАРТАК» БЫЧАНСКАГА СЕЛЬСОВАТА
КАРМЯНСКАГА РАЕНА т. ТАМАШКОВУ АЎХІМУ.

Эх, Аўхім, Аўхім! Да чаго Вы дажылі, да чаго дастукаліся! Ні навагі Вам, ні аўтарытэту. Які-ж Вы тады кіраўнік, які-ж гаспадар, калі рэпутацыя Ваша падмочана. А падмачылі Вы яе гарэлачкай. Загубіць яна Вас, калі не ачухаецца. Паслухайце добрую парадку ды гляньце хоць раз цвярозым вокам на тую справу, што Вы творыце, пакуль не позна. З п'яных вачэй Вы нават не разгледзелі, што прысмакталіся да Вас (а хутчэй да калгаснай гаспадаркі) махляры ды абібок, як ракушкі да днішча баржы. Няўжо Вы не можаце ачысціцца ад прайдзісветаў Малючэнка і Мірошкіна Анціпа, якія не жадаюць добра ні Вам, ні калгасу? Адзін з іх палазы і абады гне, ды яшчэ як гне! Толькі не ў той бок, не ў калгас. Другі-ж зачасаяўся ў воўначоску і прыбыткі з яе ўсё вычэсвае ў сваю кішэню. Ці не з Вамі ён прапівае тую прыбыткі, га?

Дарэчы, у Вас улік які-небудзь вядзецца? Хто ім займаецца?.. Два рахункаводы... Так, так...

Калі верыць вашай канцылярцы, дык кожная свіння з калгаснай фермы з'ядала штодня па чатыры, а то і шэсць кілаграмаў мукі і макухі.

А колькі бульбы з'едзена, дык і падлічыць нельга, бо ў канцылярцы гэта невядома. І ўсё-такі, паглядзіш на свіней з вашай фермы, дык дзіву даешся — да чаго-ж яны худыя. Не выпадкова пяць штук ціха сканалі, каб не быць повадам для спісання прадуктаў.

Цікава, якія-ж такія свінні з'елі ўсё тое дабро?

Дарэчы скажыце, з буйнай рагатай жывёлай у Вас таксама не ўсё чыста! Ой, не чыста! Двух кароў і чатырох цялят таксама давалі да магілы, а астатнія захварэлі на лішай, іх заядаюць паразіты.

Няўжо Вы, тав. Тамашкоў, не ведаеце, што ў калгасе з паразітамі трэба весці суровую барацьбу, барацьбу на поўнае знішчэнне іх? А пара-б гэта ведаць!

У Вас, як кажуць, куды ні кінь — усюды клін. Сельскагаспадарчы інвентар да веснавай сяўбы не адрамантавалі, хамутоў і пастромкаў не хапае, угнаенні на поле вывезлі не поўнацю.

На што-ж Вы, Аўхіме, спадзяваліся? Ці не на тое, што поле ўгнояць птушкі, якія прыляцелі з выраю, а забарануюць гракі ды вароны?

Адкуль ні паглядзі, відаць — нікудышны Вы кіраўнік, нядбалы гаспадар. У народзе ў такіх выпадках кажуць: злязь з даху, не псуў гонту. Вы не чулі? Трэба прыслухоўвацца, уважліва прыслухоўвацца да таго, што гаворыць народ.

Бывайце цвярозенькі, паважаны Аўхіме! З нецярплівасцю чакаем ад Вас адказнасці, а ад райсельгасаддзела адказу.

Выбачайце, калі ласка, за шчырае пісьмо. Спадзяюся, што яно Вам дапаможа.

Ваш ВОЖЫК.

«У штаце Агайо (ЗША) тры самалёты, два з іх рэактыўныя, гналіся з шалёнай хуткасцю за нейкім «дзіўным прадметам», які, паводле растлумачэння астраномаў, аказаўся... планетай Венерай».

(3 газет).

Мал. Д. Красільнікава

Выбачайце,
калі ласка

КІРАЎНІКУ БЕЛПРОМПРАЕКТА ЖУР У. М.
ГАЛОЎНАМУ ІНЖЫНЕРУ БЕЛПРОМПРАЕКТА ІДАЛЬЧЫКУ Г. І.

Маё шанаванне Вам, паважаныя Уладзімір Маркавіч і Грыгорый Ізраілевіч!

Першаму, завочна, паціскаю руку Вам, Уладзімір Маркавіч, як старому знаёмаму: сустракаліся-ж мы з Вамі на маіх старонках, Памятаеце, у № 16 за 1948 год быў змешчан фельетон «Стары і новы дом», дзе расказвалася, як Вы за дзяржаўныя грошыкі будавалі два ўласныя домікі? Прыгадалі цяпер? Яно, вядома, успамінаць леташняе ліха, якое для Вас абшлось ціха, можа і не зусім прыемна...

А цяпер дазвольце паціснуць Вашу ручку (не аўтаматычную), паважаны Грыгорый Ізраілевіч. З Вамі я сустракаўся ўпершыню, аднак, бачу, Вы нешта вінавата ўсміхаецеся... Ці не тлумачыцца гэта Ваша няёмкае самаадчуванне народнай прымаўкай: «ведае кошка, чыё сала з'ела?»..

Нарэшце, пасля такіх сардэчных прывітанняў, прыступім да справы. Паколькі Вы, Уладзімір Маркавіч, і Вы, Грыгорый Ізраілевіч, стаіце на чале Белпромпраекта, дык і пагаворым аб Вашым праектаванні будаўніцтва прамысловых, жыллёвых і сацыяльных аб'ектаў у сістэме Міністэрства прамысловасці будаўнічых матэрыялаў БССР. А «праектуеце» Вы часней за ўсё так. З восні 1949 года да Вас усё ходзяць і ходзяць з цагельнага завода № 9, каб атрымаць, згодна дагавору, праекты на будаўніцтва драбильна-памольнага аддзялення, глінашхвішча і іншых аб'ектаў. Прадстаўнікам завода Вы заўсёды, на працягу паўгода, спяваеце дуэтам: «Праекты не гатовы, хутка будуць, узяты на калькі». І вось з-за гэтых Вашых калек на заводзе № 9 спынілася будаўніцтва.

Або ўзяць-бы і такія факты. З прычыны затрымкі Вамі праектаў і выдачы каштарыснай дакументацыі немагчыма распачаць будаўніцтва другой чаргі вытворчага ўчастка цагельнага завода № 39, з-за тых-жа праектаў і каштарысаў не будуецца дзіцячы сад, глінашхвішча на цагельным заводзе № 2, не будуецца клубы рабочых на цагельных заводах №№ 2, 9, 32, жыллёвыя дамы на цагельных заводах №№ 20, 39... А як-жа можа пачацца без праекта і каштарысаў будаўніцтва завода сілікатнай цэглы ў Оршы?

Увогуле, з Вашай ласкі, шануюныя Уладзімір Маркавіч і Грыгорый Ізраілевіч, ні адно прадпрыемства міністэрства не забяспечана поўнасію тэхнічнымі праектамі. Калі Вам напамінаюць аб гэтым, у Вас заўсёды ёсць гатовы адказ: «Усе праекты запушчаны ў вытворчасць». Бясспрэчна, «запускаць» Вы ўмееце, а вось хто за Вас іх будзе канчаць, і не калі-небудзь канчаць, а ў адпаведнасці з устаноўленым тэрмінам?

Нам вядома, што Вы любіце пачынаць складанне праектаў, каштарысаў. Пачнеце, з большага зробіце, а канчаць... Канчаць навошта, калі ўжо за гэту работу атрыманы грошы?!

Вам, напэўна, паважаныя, вядома, што калі Белпромпраект, на чале якога Вы стаіце, не прадставіць свечасова патрэбных праектаў і каштарысаў, то міністэрства не зможа выканаць у 1950 годзе план капітальнага будаўніцтва. Гэтага, безумоўна, не здарыцца, бо тых асоб, якія зрываюць план, неадкладна выяўляюць.

Выбачайце, калі ласка, за турботы. У выпадку патрэбы рад будзе наведваць Вас

Ваш ВОЖЫК.

ЖЫЛА-БЫЛА ДЗЯЎЧЫНКА

Жыла-была шасцігадовая дзяўчынка Ніна... І былі ў яе два старэйшыя браты — Васіль і Мікола. Аднойчы прышоў брат Васіль з работы, паклікаў Міколу і Ніну да стала ды і кажа:

— Давайце падзелімся...

— Падзелімся, падзелімся! — узрадавалася маленькая Ніна. — А маёй ляльцы што-небудзь дасце?

— Абавязкова дадзём...

Браты, кожны ад сябе, напісалі ў сельсавет заявы аб добраахвотным раздзеле гаспадаркі.

— А за Ніну хто напіша? — запытаў Мікола.

— Яна сама, Ніна, ідзі сюды, — паклікаў сястрычку Васіль.

Ніна села на табурэтку.

— Я табе дапамагу пісаць, — усмінуўся Васіль і ўзяў яе за руку. — Вось так. Трымай руку свабодна... Сама не націскай... Зразумела?

— Угу...

— Вось так, вось так... Добра, добра... прыгаварваў Васіль, выводзячы Нінінай рукою патрэбныя словы.

— Мне здаецца, нічога з гэтага не выйдзе, — гаварыў Мікола, ідучы з Васільм у сельсавет.

— Усё будзе ў парадку, — адказаў Васіль. — Ты думаеш, што гэта я сам прыдумаў? Старшыня сельсавета мяне навучыў. Перапішам гаспадарку на Ніну — і малака толькі палавіну нормы будзем здаваць і падатку плаціць не будзем.

— Здрава прыдумаў наш старшыня!

— На тое ён і старшыня, каб аб сіратах клапаціцца...

Сакратар сельсавета т. Чачуха паабяцаў: «Усё будзе зроблена па закліку. Чакайце рашэння выканкома...»

Рашэнне было прынята на другі дзень. Вось яно (падаем даслоўна):

«...на аснове акта добраахвотнага раздзелу і нягоды сумесна жыць, распісаць маёмасць паміж бакамі. У Васіля Капыла — акрамя адзення з маёмасці нічога не маецца. Міколу застаецца цяліца. А за сястрой Нінай застаецца маёмасць: хата 1, хлеў 1, карова 1...»

І вось, па волі «добрых дзядзяў» з сельсавета, 6-гадовая дзяўчынка стала поўным гаспадаром хаты, хлява, каровы і ўсёй хатняй маёмасці. Цяпер ужо не яна ў братоў будзе прашаць шклянкі малака, а браты ў яе. «Хай хто-небудзь асмельціцца цяпер сказаць, што сельсавет не клапаціцца аб сіратах» — думалі старшыня і сакратар сельсавета, забываючыся аб тым, што яны ў гэтым груба парушылі закон. Па-першае, сельсавет перапсаў на малалетнюю Ніну гаспадарку, не ўстанавіўшы над ёй апекі; па-другое, раздзел гаспадаркі быў праведзены не з добрымі намерамі, а з мэтай вызваліць Васіля і Міколу ад абавязковых паставак сельгаспрадуктаў.

Уся гэтая гісторыя з раздзелам гаспадаркі сапраўды была ў Яменскім сельсавеце Любанскага раёна, дзе старшыней працуе т. Івашкевіч і сакратаром т. Чачуха.

У пасямейных спісах гэтага сельсавета і сёння яшчэ стаіць старанна выведзены сакратаром запіс: «Капыл Ніна Кузьмінчына, жыхар в. Азломль, 1943 года нараджэння — глава сям'і».

Нузьма ПЕРАЦ.

Перапалох! Перапалох!
Узрушан штат Агайо:
Усё паставіў чорт ці бог
Там дагары нагамі.

Венера вышла на прастор,
Як ні нажы, — свяціла!
Свяцілі зоры і між зор
Што ёй рабіць? — свяціла.

Фарбуе вусны, ўвось плыве,
Не знаючы тым часам,
Што шуганулі да яе
Тры самых спрытных «асы».

Яна — ў гадах, зрабіць прыём
Не ўпершыню Венеры,
Стагоддзі за яе хвастом
Лятаюць кавалеры.

Было хлапцоў... Але цяпер
Іх племя шмат актыўней —
У госці ездзіць да Венеры
Машынай рэактыўнай.

У гэтых іншы падыход,
Куды там слаць сарвету?
Ужо скірован кулямёт
На бедную планету.

Што тут парадзіць? Што зрабіць?
Напэўна лепей згаснуць,
Яшчэ пачнуць з гармат смаліць
Тры самых спрытных «асы».

Дрыжачая, за земны схоў
Спусцілася Венера,
Але мацней у сто разоў
Дрыжалі «кавалеры».

Яны саснілі ўжо «напад»,
Налёт «прадметаў дзіўных»,
У зорцы ўбачылі снарад,
Страшэнны, рэактыўны.

Чаго-ж гудуць у ЗША
Нікчэмныя стварэнні,
Якім здаецца Млечны Шлях
Дарогай наступлення?
Чаму не спяць яны ўначы,
Галосіць аб «нападзе»?..

Заўжды ў таго ў вушах пішчыць,
Хто парасятаў крадзе.

Максім ЛУЖАНІН.

Кіслая Міна

У СМІТА Сэндэрс кіслая міна. Не таму, што ад нараджэння ён быў скептык і не верыў, што існуе на свеце шчасце, якое можа часам напаткаць чалавека. О, не, наадварот. У фартуну ён цвёрда верыў, бо ўласнымі вачыма бачыў, як да некаторых приходзіла шчасце. А вось яму зусім не шанцавала. Не шанцавала — і ўсё, хоць галавой аб сцяну біся. За тры гады службы агентам федэральнага бюро расследванняў яму не трапілася ніводнага выпадку, які дапамог-бы праявіць здольнасці сышчыка і заслужыць павагу калег па рабоце. Мала таго, усе суседзі добра ведалі, дзе ён працуе, і таму заўсёды ўхіляліся сустрач і гутарак з ім, нібы ён хварэў на нейкую вельмі небяспечную і заразную хваробу.

Вось ужо шэсць месяцаў, як яму ларучылі падслухаваць тэлефонныя размовы. Гэтая праца спачатку цікавіла яго сваёй незвычайнасцю. Даводзілася часам падслухаваць інтымныя і вельмі пікантныя гутаркі. Так, ён асабіста пераканаўся, што ў пракурора жонка — здрадніца, яна назначала нейкаму Вілі спатканне за горадам. Вядома, федэральнае бюро гэта не вельмі цікавіла, але, калі Сміт Сэндэрс раскажаў пра выпадак калегам па рабоце, тыя парайлі прадаць навіну якому-небудзь рэпарцёру скандальнай хронікі, што Сміт Сэндэрс неўзабаве і зрабіў, падклаўшы такім чынам свінню пракурору.

Але прайшло некалькі дзён, і Сміт Сэндэрс пачаў сумаваць на рабоце. Размовы яго падследчых сталі нецікавыя, аднастайныя, а яшчэ праз тыдзень і зусім абрыдлі. Яму здавалася, нібы робіць ён не тое, што трэба, і шукае шпіёнаў і злачынцаў не там, дзе трэба.

Заўсёды ідучы на работу ці з работы, ён уважліва і падазрона аглядаў на вуліцы кожную стрэчную фігуру, кожны твар. Часцей за ўсё трапляліся хмурыя, незадаволеныя фізіяноміі, і ён приходзіў да вываду — вось дзе яны, вось дзе тыя, ад каго залежыць яго кар'ера сышчыка.

Сміт Сэндэрс пачаў ужо сумнявацца ў здольнасцях свайго начальніка, які паслаў яго на такую сумную і бяссэнсавую работу, як аднойчы, зусім нечакана, падключыўшыся да лініі, ён пачуў канец размовы, якая яго не проста зацікавіла, а нават узрушыла.

— Ты падрыхтуй добрых хлопцаў, і, як толькі я пазваню табе, вы не марудзьце і зараз-жа приходзьце з рыдлёўкамі. Зразумеў? — гаварыў хтосьці з аднаго канца провада.

— Зразумеў, — адказалі з другога.

— Памятай сам і хлопцам растлумач, што гэта наша зброя, зброя гарнякаў...

— Разумею, разумею... — Толькі-ж я не ведаю, дзе збірацца.

— Семнаццаты пасёлак ведаеш?

— Не, не даводзілася там бываць.

— «Галодны горад» чуў?

— Чуў.

— Вось гэта і ёсць семнаццаты. А там спытаеш старога Джона Бойса, табе кожны пакажа.

— А сам стары ведае, што на яго гародзе наша зброя?

— Не, не ведае, — засмяяўся ў адказ першы, і... усё.

У Сміта Сэндэрс а ж пад лыжачкай заняла, калі пачуў адрас. Гэта-ж амаль побач з яго кватэрай. Значыць там схавана «наша зброя», значыць рыхтуецца змова, можа нават паўстанне. Вось дык удача! І ён тут-жа запісаў не толькі адрас, але і размову. Праўда, прышлося крыху дадаць ад сябе, каб больш пераканаўча было... У федэральнае бюро ён не ішоў, а бег.

Вечарам таго-ж дня, калі Сміт Сэндэрс з групай жандармаў, узброіўшыся рыдлёўкамі, накіроўваўся на гарод, каб знайсці схаваную там зброю, Джон Бойс сядзеў у сваім невялічкім пакойчыку, дзе пахла сырасцю і плесенню, як у даўно апусцелым свірне.

Ён сядзеў, падпёршы лоб далонню, і яго цёмныя сутулаваты сілуэт вырысоўваўся на фоне акна. Поза маўклівай задуманасці больш пасавала-б якому-небудзь мысліцелю-філосафу, а не яму, Джону Бойсу, звычайнаму беспрацоўнаму. Аднак тая акалічнасць, што ён усё-такі сядзеў у такой нерухомай позе і думаў, час ад часу цяжка ўздыхаючы, нібы на яго плячах вісеў вялікі ця-

жар, — гэтая акалічнасць яскрава гаварыла, што ў яго было аб чым падумаць. Можа крыху лягчэй-бы стала, каб было з кім пагутарыць, выказаць усё тое, што цяжкім комам варочалася на душы. Але хто стане слухаць, каму гэта цікава? Жонка ўжо гадоў восем, як памёрла... Хутка, відаць, на тым свеце ізноў сустрануцца, калі праўда, што так бывае. Сын быў, ды... (тут Джон Бойс ізноў уздыхнуў) забілі на вайне. А такі здаровы хлапчына быў, што проста не верыцца, як гэта маглі яго забіць. Ды што вайна! Тут і без вайны-да магільны даводзяць... Хоць-бы і самога яго вось давалі-ж... У малалосці бывала шэсць пудоў на чацверты паверх без перадышкі заносіў, а цяпер вядро вады прынесці да хаты за сотню метраў і то колькі разоў прыпыняешся... І ўсё шахта, сырасць, пыл... Спачатку рэўматызм, пасля адышка і нарэшце сэрца... Давядзецца, відаць, галоднай смерцю паміраць. Грошай няма, пенсіі няма, адна надзея — невялічкая градка, дый тую ўскапаць і засеяць сілы няма. Хлопцы абяцалі прыйсці з рыдлёўкамі, але ці прыдуць...

Стары крэкчучы падняўся з зэдліка і, ледзь перасоўваючы ногі, падшоў да акна. На дварэ ўжо зусім сцямянела. Па небе асцярожна краўся маладзік, перабягаючы ад хмаркі да хмаркі, быццам сароміўся каго ці баяўся. Хмаркі, нібы лахма-

ны, гоідаліся зусім нізка над зямлёю, ад чаго на душы ў старога Джона Бойса рабілася яшчэ больш нудна, сумна. Ён зацягнуў на акне фіранку і ў гэты момант заўважыў на сваім гародзе цёмныя сілуэты. Спачатку падумаў, што яму здалося, але, прыгледзеўшыся, калі маладзік на хвілінку вынырнуў з-за хмары, убачыў, што людзі капаюць гарод. У першыя хвіліны ён так збянтэжыўся, што не мог зразумець — што гэта маглі азначаць. Нарэшце здагадаўся.

— Гэта відаць нашы хлопцы. Але-ж і дзівакі яны! Чаму ноччу і чаму да мяне не зайшлі?.. Хочучь, відаць, сюрпрыз старому прыпаднесці. Ну і ну... — разважаў Джон Бойс. Але раптам ён адхінуўся ад акна. Міма прайшлі і спыніліся двое малойчыкаў з ФБР пры зброі і з рыдлёўкамі ў руках. Гэта было так нечакана, што ў старога па целе прабеглі дрыжыкі. Стары пераचाкаў, прыслухаўся.

— Што такое? Што за ліха? Што яны там шукаюць?

Джон Бойс нічога не разумеў. Ён не ведаў, што агент ФБР Сміт Сэндэрс памыліўся, палічыўшы ўзаемадапамогу, згуртаванасць, арганізаванасць рабочых профсаюзаў за зброю ў выглядзе вінтовак і аўтаматаў.

У Сміта Сэндэрс заўтра ізноў будзе вельмі кіслая міна.

А. МАКАЕНАК.

На адным з банкетаў Трумэн заявіў: «Некаторыя лічаць, што для Амерыкі было-б лепш каб я застаўся музыкантам».

Мал. Е. Ганкіна.

— Значыць, Трумэн і музыкант?

— Так, адзін з галоўных барабаншыкаў вайны.

— Дусенька, я пайду рыхтавацца да семінара.
Калі пазвоняць з трэста, ні ў якім разе не будзі!

Мал. А. Волкава
(тэма П. Васілеўскага).

ПАМІНКІ ПА ЖЫВЫМ

Каля ветлячэбніцы спынілася фурманка. Калгаснік злез з воза, і, падкінуўшы каню сена, паправіў на драбінах посцілку, з-пад якой была відна лабатая цялячая галава. Пасля гэтага ён накіраваўся да дзвярэй, і, пастукаўшы, зайшоў у прыёмную.

— Што там? — незадаволена падняў галаву ветурач Данецкі.

— Цялушачку прывёз... Учора не ўзяла есці, а падвечар і кончылася. Дык я яе на воз і сюды...

— Агледзеўся! Я не чудатворац і трупаў не ажыўляю, — мармытнуў Данецкі.

— Памажыце, таварыш ветэрынар, на вас адна надзея. Цялушачка добрага заводу, калгасу вялікая страта...

— Ну, а мне якая справа, я-ж сказаў, што ажывіць не магу.

Калгаснік падступіўся бліжэй:

— Мы на цуды і не спадзяёмся, ваша справа навуковая... Аджыў-жа парсючок у нашых суседзях...

Данецкі густа пачырванеў і вышаў з памяшкання.

Каб не ўводзіць чытача ў зман, скажам, што няма ніякіх падстаў залічаць Данецкага да тых смелых даследчыкаў, у чых лабараторыях сэрца, адлучанае ад арганізма і залітае рошчынам, жыве сабе далей.

Прызнаемся таксама, што ніхто не вазіў да Данецкага нежывых цялят, хоць для гэтага падставы ёсць і даволі сур'ёзныя. Вазілі да яго хворага парсючка і, як сведчыць акт, парсюк здох, але ў сапраўднасці ён жыве і ласуецца бульбай, бадзёра рохкаючы ў гонар спрытнага ветэрынара.

Хворы парсюк, аб якім ідзе размова, быў прыведзены ў Ульскую ветлячэбніцу з калгаса «Магутны», і

адразу пасля агляду падняўся на ногі. У такім хуткім ачуванні немалую ролю сыгралі ўласная вага парсюка і нежаданне быць прырэзаным для кухні Данецкага.

Агляд паказаў, што парсюк у добрым целе і важыць не менш за 60 кілаграмаў. Гэта пацвердзіў загадчык калгаснай свінафермы Лях, які прывёз жывёліну, каб параіцца з ветэрынарам, ад чаго яна кашляе.

— Вязі яго да мяне на кватэру, — сказаў Ляху Данецкі, — усё роўна зараз здохне.

Не чакаючы такога сумнага заканчэння, Данецкі і Лях узяліся пісаць акт, дзе глыбокадумна абвясцілі, што пры аглядзе трупа кабана апошні кашляў, а пры выслухоўванні заўважаліся хрыпы. Як мог кашляць і хрыпець нежывы кабан, акт не гаворыць, затое няшчаснаму парасяці прыпісаны адразу дзве хваробы: сухоты і пнеўманія з гнайнікамі.

Хаўтур не спраўлялі, але памінкі наладзілі неблагія. Лях вярнуўся дадому, а Данецкі пачаў вастрыць швайку, загадзя аблізваючыся на дармовую свініну.

Тым часам, парсюк, не быўшы дурным, выламаўся з хлява і паджгаў проста ў калгас. З'яўленне яго нарабіла нямала клопату бухгалтэрыі: парсюк быў даўно спісаны паводле акта.

Б'ючы капітом у грудзі, парсюк прысягаў, што ён у добрым здароўі і што ва ўсім вінен Данецкі, які за сваю махлярскую практыку зляжыў шмат падобных актаў і фіктыўных даведак. Парсюку паверылі, загналі ў катух, а Данецкага пакінулі ў супакоі.

Дзіўныя рэчы здараюцца ў Ульскай лячэбніцы!

І. КАСЦЮКОВІЧ.
І. КАРЧЭУСКІ.

ЯК ГАРАЦЬ ГРОШЫ

На тэрыторыі Слонімскага раёна ёсць вялізныя залежы вапняку, а побач — немалыя запасы торфу. Кіраўнікі Баранавіцкага аблмясцпрома доўга думалі, як выкарыстаць гэтыя багаці, і нарэшце ў пачатку 1947 года звярнуліся ў Міністэрства мясцовай прамысловасці БССР. Адтуль неўзабаве прышло пісьмо і праект печы па аблалу вапняку. Аўтар праекта інжынер Кузьмін вельмі хваліў і свой праект і новую канструкцыю печы, якая будзе працаваць на торфе. У канцы пісьма ён каратка паведаміў, што за праект трэба заплаціць толькі 18.000 рублёў.

— Дарагавата! — паціснулі плячыма работнікі аблмясцпрома. — Але нічога не зробіш, печ патрэбна.

Грошы перавялі. Пачалі рыхтаваць будаўнічыя матэрыялы, рабіць розныя заказы, шукаць будаўнікоў-спецыялістаў. Справа была ўжо «на мазі», як раптам тав. Кузьмін прысьлае пісьмо, у якім гаворыцца, што стары праект не такі ўжо добры, што ёсць новая канструкцыя, куды лепшая.

Будаўнікі задумаліся: як быць? Рашылі напісаць у міністэрства запытанне. Напісалі. Яшчэ раз напісалі. Карацей кажучы, пісалі амаль два гады. У 1949 годзе міністр рашыў абарваць гэтую цеганіну і накіраваў на будаўніцтва печы аўтара праекта. Прыехаў Кузьмін і, пачухаўшы патыліцу, сказаў:

— А што, калі ў нас з гэтай печчу нічога не выйдзе, а? Можна нам спачатку пабудаваць маленькую, для спробы?

— Але-ж гэта ізноў зацягнецца на паўгода, — запярэчылі яму.

— Дзе там паўгода! За месяц управімся. Але ад якіх непрыемнасцей застрахуем сябе!

Прайшло паўгода, і каля пробнай печы сабралася спецыяльная камісія на чале з галоўным інжынерам

міністра т. Тышкевічам. Калі загрузалі печ, адзін рабочы зазначыў:

— Крэйда сыраватая, печ можа разваліцца... Вядомая справа, звычайную цэглу клалі...

Кузьмін другі раз пачухаў патыліцу:

— Яно такі сапраўды не па праекту. Крэйда падводзіць... Замест 6 працэнтаў вільготнасці — 22.

Зрабілі першую пробу — без вынікаў, другую — таксама, а на трэці раз... печ разбурылася.

Камісія паахала, павахала і напісала акт.

— Грошыкі ляпнулі, — пакрыўджана гаварылі Кузьміну і Тышкевічу ў аблмясцпроме. — Навошта-ж было праводзіць выпрабаванне пры павышанай вільготнасці. Хто нам цяпер грошы верне?

— Уласна кажучы, — апраўдваліся Кузьмін і Тышкевіч, — печ нам цяпер не патрэбна. Чаму спякаецца вапна — можна і ў лабараторыі правесці. Вы толькі прышліце ў Мінск кілаграмаў 30 крэйды, — казалі і паехалі.

Услед за імі камандзіравалі ў Мінск рабочага з мяшком крэйды.

Не паспеў ён адтуль прыехаць, прыходзіць з міністэрства пісьмо, у якім міністр прапануе неадкладна будаваць новую пробную печ.

— Навошта нам гэта печ? — здзіўляюцца абласныя таварышы. — Вапна добрая, абпальваць можна. А спяканне можна правесці ў лабараторыі.

Невядома толькі адно — колькі дзяржаўных сродкаў вылезіць у трубу праз гэтыя пробныя печы? Колькі новых праектаў і прапаноў прадумаюць Кузьмін і Тышкевіч? І галоўнае — калі новабудулі атрымаюць высокакачэсную вапну?

М. ДЗЯЛЕЦ.

Мал. Д. Красільнікава
(тэма Б. Гінзбурга, г. Віцебск).

На нобелеўскую прэмію міру вы-
соўваюцца кандыдатуры Трумэна,
Чэрчыля, грэчаскага караля Паўла
і іншых падпальшычкаў вайны.

ЦЕНІ „НОВАГА СВЕТУ“

На міжнароднага

ТЭМЫ

ПАЎЗУЧАЕ СТВАРЭННЕ

ИМПЕРАТАР Хірахіта пасля разгрому яго арміі ператварыўся проста ў паўзучае стварэнне, яго глыбока затачылася ў зямлю.

Адказаў яго прыказчык Уол-стрыта Макартур. З яго-ж дапамогай слізкі японскі чарвяк хутка выпайз з падземелля, узабраўся на трон і загробным голасам сказаў: «Я бог (у бок Макартур) — я раб і чарвяк!»

Роля яго імператарскай вялікасці, як вядома, нікчэмная. Абсалютная ўлада сканцэнтравана ў прагных руках Макартур. Калі-ж імператару хто-небудзь аб гэтым скажа, ён салопае надслепаватымі сваімі вочкамі і разводзіць бездапаможнымі імператарскімі лапкамі. Разумець гэта трэба так:

«Ведь я — чарвяк в сравнении с ним, с лицом таким, с его сиятельством самим».

Да гэтай сваёй непрыгляднай ролі эрзац-імператар прызвычаўся і поўзаў-бы сабе, у меру сваіх сіл зарабляючы амерыканскія далары, каб

не патрабаванне савецкага ўрада аддаць яго пад суд міжнароднага ваеннага трыбунала. З таго часу з галавы яго не выходзяць бактэрыі. Злавесны шэпт паўзе з кутка ў куток па палацы: халера, чума... хоць пры імператару аб ноце савецкага ўрада загадана не напамінаць, як аб вяроўцы ў доме павешанага.

Прыдворныя па строгаму сакрэту перадаюць зараз адзін другому наступны выпадак.

Замарыўшы нежак чарвяка і глынуўшы добрую порцыю брому, імператар заснуў на сваім прастоле. Сон яго перанёс з пазалочанага трона на звычайную лаву падсудных. Допыт быў строгі:

Суддзя: — Раскажыце суду, як вы падрыхтоўвалі і ўжывалі бактэрыялагічную зброю?

Падсудны (корчыцца, быццам яму наступілі на мазоль): — Нічога не разумею!

Суддзя: — Дык можа напамінаць вам аб гэтым чумным пацуку ды блохі?

Падсудны (чухае патыліцу): — Блохі? Хі-хі-хі... Прычым тут я... «ведь я чарвяк в сравнении с ним...» (паказвае ў бок Макартур). Па ўсёй Японіі зараз нават і следу бактэрыялагічнай зброі няма. Усё ў ЗША!

— Што ў ЗША? — грывнуў хтосьці над вухам. Хірахіта расплюшчыў вочкі і ўбачыў перад са-

бой ад'ютанта Макартур. Па азылым імператарскім цэле папаўзлі мурашкі. Але тут-жа схмянуўшыся, ён захікаў:

— Блохи! Хі-хі-хі... Рэштку блох накіруем сёння-ж у Амерыку.

— У вас сапраўдны амерыканскі спрыт, — сказаў ад'ютант, ляпнуўшы па плячы японскага імператара. — Вы, бадай, такі-ж зваротлівы, як мой генерал, Макартур...

— Што вы, што вы? «Ведь я чарвяк в сравнении с ним»...

РОЎНЫЯ МАГЧЫМАСЦІ

ДЯЗДОМНЫ амерыканец Паўліс і яго жонка Сьюзі пакуль не сталі яшчэ Ракфелерамі і жывуць у разбітым кузаве машыны. Лёгка ўявіць, якое ўражанне робіць на іх газета «Нью-Йорк пост», якая так шчодро ўсхваляе амерыканскі лад жыцця. Сьюзі, напэўна, глядзіць на велізарныя фото і крыклівыя рэкламныя адзелы,

якія да нябёс уносяць «амерыканскі рай», і дэкарае свайго Паўліса:

— Бачыш ты, як людзі жывуць?

— Якія там людзі? Гэта тыя-ж звыры, якія выганяюць людзей на вуліцу.

Але Сьюзі і сама добра ведае, што звыры ў хвалёных штатах жывуць, а сапраўдныя людзі гібеюць...

У 1946 годзе нават урадавая камісія, якая абследавала 50 тысяч дамоў гарнякоў, прызнала, што «іх становішча з'яўляецца ганьбай для ЗША». З таго часу многія тысячы дамоў зусім разбурыліся, а іх жыхарам прадастаўлена свабода жыць пад «шчаслівымі амерыканскімі зоркамі», аднак і гэтак «амерыканскае шчасце» абмежавана. Антоні Мангольд з Пітсбурга знайшоў сабе начлег у скрынцы для смецця, але старанна-ці паліцэйскі ён пераганяецца з аднаго «райскага кутка» ў другі, пакуль, нарэшце, не трапіць пад надзейную ахову (турэмную).

Мільёны такіх, як Мангольд, на сабе адчулі свабоду асобы і цвёрда засвоілі, што старанна рэкламуючы «амерыканскі рай», Уол-стрыт рыхтуе для працоўных сапраўднае пекла.

Адвакатам імперыялізма становіцца ўсё цяжэй прыкрываць фальшывым бліскам. Недарма-ж яшчэ Аўрам Лінкольн гаварыў: можна доўгі час ашукваць частку народа, можна кароткі час ашукваць увесь народ, але нельга ўвесь час ашукваць увесь народ.

ЦЯЖКАЯ ХВАРОБА

КАЗВАЕЦЦА, акрамя так званай англійскай хваробы ёсць яшчэ больш цяжкая — англа-амерыканская. Называецца яна проста: ваенная істэрыя. Гісторыю гэтай хваробы можна лёгка правесці на Уінстоне Чэрчылі, які даўно пакутуе ад надзвычайна буйных прыпадкаў шаленства. І як відаць таму, што яго неаднаразова істэрычныя крыкі аб «чырвонай небяспецы» дзейнічаюць толькі на аўдыторыю такіх-жа істэрыкаў, як ён, яго апанавала і другая хвароба — літаратурны зуд.

Бі-бі-сі ўсяляк расхвалявае яго мемуарныя практыкаванні. Але з усяго відаць, што, паводле хворага чэрчылеўскага ўяўлення, свет павінен застацца такім-жа нязменным, якім ён быў да нараджэння краіны сацыялізма. Вось чаму ён і ў сваіх «творах» і ў сваіх выступленнях скагольціць ад страху аб адным і тым-жа — аб «чырвонай небяспецы».

У свой час з тэатральных падмосткаў Еўропы можна было пачуць такі анекдот:

Чалавек, у якога нехапала клёпак у галаву, уявіў сябе пісьменнікам і пачаў ліхаманкава пісаць вялікую кнігу пад назвай «Наперад». Першая старонка гэтага твора расказвала аб тым, як пачыналася бура. Граф сеў на каня і закрываў: «Но! Но-о-о!» Сотні іншых старонак былі спісаны адным і тым-жа словам: «Но-о! Но! Но!»

Прачытала гэты твор яго жонка, і, засмучана пакруціўшы галавой, запыталася:

— Чаму-ж твой граф увесь час толькі нокае?

— А што-ж рабіць, калі конь не хоча далей ісці, — спакойна адказаў «пісьменнік».

Чэрчыль таксама хацеў папярэдзіць буру рэвалюцыі і сеў на свайго любімага антысавецкага канька. Але колькі ён ні крычыць «но!», конік не ідзе наперад. Больш таго, цвёрдалобы не раз падаў з гэтага ненадзейнага коніка. Аб гэтым сведчаць тыя сіякі і шышкі, якія атрымлівае рэакцыя.

Л. ВІРНЯ.

Полічка ВОЖЫКА

ПАВАЖАНЫ ВОЖЫКІ

Для таго, каб намеснік старшыні Брагінскага райвыканкома т. Казачэнка працаваў беззаганна, яму нехапае толькі дробязі — вузлякоў на хустачцы. Ведаецца, такія вузлякі, што заважаюць для памяці. Чалавеку трэба нешта зрабіць, а ён усё забывае. У такіх выпадках і выручаюць вузлякі.

І каб, напрыклад, у т. Казачэнка быў завязан дзе-небудзь такі вузляк, ён напэўна-б не забыўся, як у мінулым годзе на нарадзе перадавікоў сельскай гаспадаркі зачытаў пастанову райвыканкома: прэміраваць адрэзамі на гарнітур звеннявых па махорцы з калгаса «Вольны шлях» за своечасовую пасадку махоркі і на высокім агратэхнічным узроўні.

Паколькі-ж т. Казачэнка не завязаў такога вузляка, то ён і забыўся, што зачытаў пастанову гэта яшчэ не ўсё, трэба яе і выканаць. Між тым прайшло каля года, а прысуджаных нам прэмій мы яшчэ і не бачылі.

Звеннявыя калгаса «Вольны шлях»

ЦАЛУЙКА Л. І.
АСІПЕНКА Н. Т.
КАРНЕЕНКА Н. І.

БРАТКА ВОЖЫКІ

Мы ведаем, што ты не падарожнік і не географ, але дарогу ў любы куток рэспублікі табе трэба ведаць. А то што-ж атрымаецца: падпісаліся мы на цябе, а твае першы і другі нумары за 1950 год недзе заблудзіліся і ў наш калгас «ХІ з'езд саветаў» не трапілі.

Кінуліся мы ў пошукі, прыехалі аж у райцэнтр Старыя Дарогі. Наведаліся ў кіёск канторы сувязі. Глядзім і вачам не верым: ляжыць у кіёску твайго першага і другога нумара экзэмпляраў дваццаць.

Дык ты, братка Вожык, не адлежвайся на паліцах кіёска. Падымайся, калі ласка, зайдзі да начальніка раённай канторы сувязі і аддзякуй яму за такую дастаўку літаратуры падпісчыкам.

М. ДАМАРОД.

Навадарожскі сельсовет
Старадарожскага раёна.

ДАРАГІ ВОЖЫКІ

Разабрацца ў гаспадарцы (што, дзе і колькі чаго ёсць) калгаса імя Літвінава Азярышчанскага сельсовета Рэчыцкага раёна не так проста. Паспрабуйце, напрыклад, падлічыць курэй. Для гэтага трэба аблазіць усю хляві і закуткі, куды толькі можа заляцець курыца ці певень. Бо птушніка ў калгасе няма, і куры начуюць там, дзе іх застае ноч.

Не маючы магчымасці (або не жадаючы) падлічыць курэй, та ч махнулі рукой і на буйную рагатую жывёлу і на маладняк. Дзевяць галоў буйнай рагатай жывёлы ходзіць па калгасным дварэ без прытулку і не лічыцца ні ў якіх кнігах. Бухгалтэрыя тут гаворыць адно, а загадчык фермы другое. Паводле бухгалтэрыі кнігі значыцца, што наліжыцца два ягняці, а загадчык фермы сцвярджае, што нарадзілася восемнаццаць. У выніку такога «ўліку» дзевяць авечак прапалі без вестак. Аб іх лёсе ніхто нічога не ведае — ні бухгалтэрыя, ні старшыня калгаса.

Чаму так атрымаецца — здагадацца не цяжка. Відца, старшыня калгаса т. Варона не руплівы гаспадар, а сапраўды... варона.

А. КАЗЕЛ

ПАВАЖАНЫ ВОЖЫКІ

Кажуць, каб ведаць, дзе паваліцца — падаслаў-бы саломь. А Варацішчанская хата-чытальня (Стаўбцоўскі раён) заўважыла: каб мы ведалі, што ў мэблевай арцелі «Ударнік» (Нікалаеўскі сельсовет) працуюць адны бракаробы, ні за што не заказвалі-б у іх мэблю.

Паколькі-ж мы гэтага не ведалі, дык заказалі ў іх чатыры крэслы, шафу, тумбачку і г. д. Перавялі грошы і пачалі чакаць абновак. І вось нарэшце прыехаў наш заказ. Расставілі мы ўсё на месца... і некаторы час карысталіся. Толькі не доўга. Першыя пачалі здаваць крэслы. У іх падкасіліся ножкі, і яны сталі да таго няўстойлівыя, што не толькі чалавека, але і саміх сябе не могуць утрымаць. Тое-ж самае здарылася з шафай і тумбачкай. Дошкі ў шафе разыйліся, а дзверы скасавурыліся і перасталі зачыняцца.

А між тым гэтая арцель магла-б мець добрую славу, бо мэбля яе вырабу, як кажучы, «мае выгляд». Але ўтрымаць славу арцелі ніяк не ўдаецца. Яна (слава) вылятае праз тую дзюрку, што прыкладна праз месяц робяцца ў шафах і іншых вырабах.

Л. ЧЫШЭВІЧ.

ПЕРАД КУРОРТНЫМ СЕЗОНАМ

— Скажыце, доктар, якую патрэбна мець хваробу, каб на гэты раз трапіць у Кіславодск?
Мал. С. Раманава
(тэма П. Васілеўскага).

У ЯЦЭВІЧА РЫГОРА

У Яцэвіча Рыгора
Гора —
Жонка выгнала старога
З хаты.
Не пуская да парога —
Вінаваты:
У калгас падаўся першы —
Завадатар...

Але сэрца мела волю
І не ныла.
На калгасным нашым полі —
Наша сіла.
А тым часам ішло лета,
Спела жыта,
Суцішалася кабета —
Не кань ты,
Нават клікала Рыгора
На сняданак.
Чырваней на вуснах сорама,
Нібы ранак.
Памылілася жанчына —
Не абраза —
Не акінеш-жа вачыма
Усё адразу.

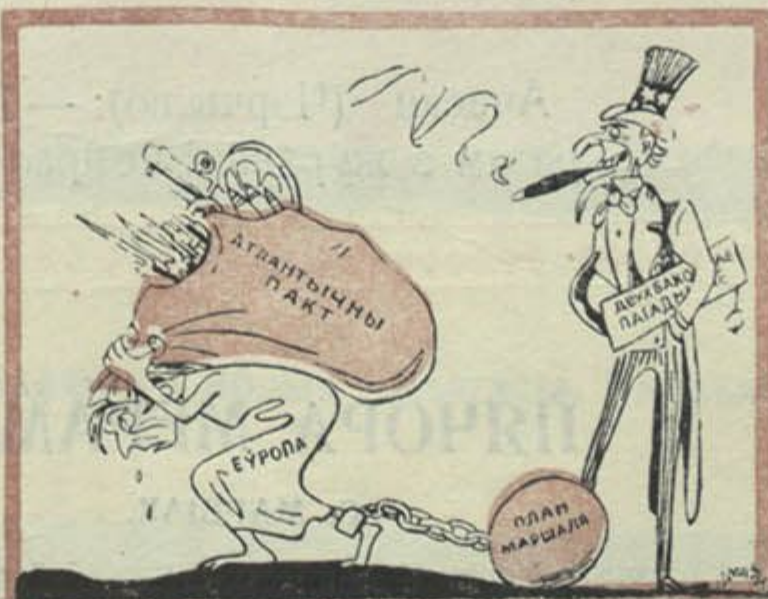
На падворкі прышла восень
Залатая
Закранталі ў вазах восі.
— З ураджаем!
Прывезлі Рыгору збожжа
Пяць фурманак.
Вось яна, наша заможнасць —
Шчасця ранак.
Раздабрылася ласкава
Не змаўчала.
Паўлітроўку між паставаў
Пашукала.
З брыгадзірам Аляксеем
Пілі чарну,
Каб ніхто вавек не сеяў
Болей сваркі
Паміж ёю і Рыгорам
Аніколі.
А вясною
Дзе той сорама —
Воч не коле —
Ішлі разам на работу
Яны ў поле.

Раман САБАЛЕНКА.

г. Баранавічы.

ЗАМЕЖНЫ ГУМАР

Маршалізаваўся краіны падпісалі з ЗША «двухбаковыя пагадненні» ў рамках Атлантычнага пакта.

ЛАНЦУГ ДРУЖБЫ
(Польшча — «Трыбуна люду»).

ДРЭСІРОВАНАЯ ГАДЗІНА
(Румынія — «Скынтэія»).

Рэдактар М. ЧАУСКІ. Рэдакцыйная калегія: К. КРАПІВА, Я. БРЫЛЬ, В. БУРНОСАУ, І. ГРАМОВІЧ, А. ЗАРЫЦКІ, С. РАМАНАУ.

«Еж» — на беларускім мове.

Падпісана да друку 13/IV-50 г.

Статфармат 72×105 см.

Друк арк. 1.

АТ 00053 Друкарня імя Сталіна, Мінск, вул. Пушкіна, 55.

Тыраж 13.000.

Зак. № 189

Адрас рэдакцыі: Мінск, Пушкіна, 55. Тэл. 2-01-23.

Уладзімір КОРБАН

НЯЗВАНЫ ГОСЦЬ

БАЙКА

Ваўчуга, будучы не сыты,
Надумаўся рабіць візіты,
Успомніўшы «гасціннасці» закон.
І вось прышоў да стайні шэры,
Стаіць, — ніхто не адчыняе дзверы,
Насустрэч не адважае паклон.
А есці хочацца без меры...
«Якая негасціннасць! — буркнуў ён, —
Зусім нябачаная ў свеце.
Чакайце-ж, я вас правучу!
Такую штуку адмачу,
Што вы аж рот разявіце, суседзі,
На ўсё жыццё запомніце мяне».
І вось, знайшоўшы шчыліну ў сцяне,
Прасунуў хвост і ну махаць што сілы.
«Я, — кажа, — утвару вам сабантуй
Усім ад жарабяці да кабылы.
Вы зараз заскуголіце: «Ратуй!»
І, дзверы выбіўшы, павыбежыце ў поле.
Вось тут я і наемся ўволю
За ўвесь зімовы пост».
Разлік нядрэнны быў, беспспрэчна,
Але не ведаў ён, што небяспечна
Суседу ў справы сунуць хвост.
Канюх Мацей чакаючы прыплоду,
Якраз на стайні начаваў:
Баяўся ён, каб холад не праняў
Малое жарабё выдатнейшай пароды.
Сядзеў стары каля шулы, драмаў...
І, раптам, чуе: захрапелі коні!
Схапіўшы палку у далоні,
Пабег на храп. — Каб не было бяды!
Глядзіць, аж хвост аблезлы, шэры
Матляецца туды-сюды.
«Ага! Дык гэта ты! —
Сказаў Мацей, пазнаўшы звера. —
А мы па-свойму прыемем меры. —
І — цап за хвост! — Чакай, халера!
Я гасця пачастую ад душы!»
На крык прыбеглі Ціт з Міколам
І ну лупіць зладзюгу колам...

Далей пішы, ці не пішы,
А кожны тут пазнае Дзядзю Сама:
Ён і ў Балгарыі таксама
Выдатны пачастунак атрымаў,
Калі хвостом ківаць паспрабаваў.

Ачэсан (Чэрчылю): — Пільнуй, каб, барані божа,
разам з журавамі непраляцеў голуб міру.

Мал. В. Ціхановіча.

ПЯЧОРА МЕРАМЕК

С. МАРШАК.

Уласнік пячоры Мерамек, якая знаходзіцца ў горадзе Стэнтан (штат Місуры, ЗША), звярнуўся да карпарацыі фінансавання будаўніцтва «Рыканстракшэн фінанс Карпарэйшэн» з просьбай даць яму пазыку ў адзін мільён далараў для абсталявання пячоры пад рэзідэнцыю ўраду, на той выпадак, калі на Злучаныя Штаты будзе зроблен напад.

Нейкі дзіўны чалавек
(Скажам Ікс або Ігрэк)
У совет пісаў старэйшын
«Рыканстракшэн Карпарэйшэн»,
Што пячору Мерамек
Абсталюе пад кватэру
І ўраду, і прэм'еру

І для гэтай мэты ён
Просіць выдаць міліён.

Што сказаў совет старэйшын
«Рыканстракшэн Карпарэйшэн»,
Ці згадзіўся выдаць чэк
Ён на дачу міліёна,

Каб улады Вашынгтона
Перайшлі ў Мерамек, —
Мы адгадаць тут не будзем.

Сапраўды — ў дваццаты век
Ці не час пячорным людзям
Перабрацца ў Мерамек.
Пераклад з рускай мовы.